

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Boråsförslag: Belyst banvall - ljus idé som ökar tillgänglighet och skapar trygghet

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden tackar för engagemanget som lett till det inskickade förslaget. Nämnden kommer i kommande budgetarbete begära medel så investeringen kan påbörjas under 2024.

Ärendet i sin helhet

Det har inkommit ett Boråsförslag om att installera belysning på banvallen mellan Gånghester och Dalsjöfors, en sträcka på över 5 kilometer. Belysning i syfte att öka tillgängligheten, vara trygghetsskapande, skapa trivsel och entusiasmera till fysisk aktivitet.

Inskickat Boråsförslag; Belyst banvall – ljus idé som ökar tillgänglighet och skapar trygghet

Catrine Eckerström skickade in ett Boråsförslag 2022-09-29 som lyder; ”En energieffektiv belysning på banvallen mellan Gånghester och Dalsjöfors skulle öka tillgängligheten, vara trygghetsskapande och skapa trivsel samtidigt som det ytterligare entusiasmerar till fysisk aktivitet.

Den drygt fem kilometer långa asfalterade banvallen mellan Gånghester och Dalsjöfors är en välanvänd väg för såväl pendlare som motionärer. Här möts cyklister, gående, joggare, och inlines- och rullskidåkare med barnfamiljer och promenerande djurägare. Vintertid finns det även möjlighet att åka längdskidor.”

Fritids- och folkhälsonämndens analys av Boråsförslaget

Den före detta banvallen är i formell mening en rekreationsled med många olika aktivitetsmöjligheter för allmänheten. Här kan man till exempel promenera, cykla, åka skidor, gå stavgång, åka rullskidor och rida. Den asfalterade plana ytan erbjuder många möjligheter och skapar därför också ett bra tillgänglighetsanpassat område. Boende i Dalsjöfors med omnejd använder banvallen som en transportled/cykelväg mellan Dalsjöfors och Gånghester och ofta också för vidare transport till Borås.

Den personräknare som finns uppsatt utmed banvallen vittnar om att många använder sträckan som transportled; de flesta passager sker mellan klockan 08:00 och 09:00 på morgonen samt mellan klockan 16:00 och 18:00 på kvällen.

Det finns ett stort önskemål från boende i Dalsjöfors om att förbättra pendlingsmöjligheterna mellan Dalsjöfors och Borås. Attraktiva Toarp och ortsråden i området har tillsammans tagit fram förslag för belysta gång- och cykelbanor i Dalsjöfors. Förslagen har överlämnats till Tekniska förvaltningen, TEK, som har ansvaret för gång och cykelbanor och förslagen har delvis tagits med i den beslutade gång- och cykelplanen. TEK bedömning och beslut är att banvallen inte är lämplig som en gång- och cykelbana mellan Gånghester och Dalsjöfors och TEK har istället inriktningen att en framtida gång- och cykelväg till Dalsjöfors ska gå längs med Gånghestervägen/Stora vägen. Sträckningen finns med som prioriterad åtgärd av i den beslutade cykelplanen (december 2021).

I samband med TEK beslut och klassificering av banvallen så överlämnades ansvaret för den under år 2022 över till Fritids- och folkhälsoförvaltningen, FOF. Målbilden är att fortsatt sköta banvallen som en rekreationsled, inom ramen för hur allmänheten nyttjar den idag. FOF ansvarar för de kommunala elljusspårarna i Borås. De samhällen som passerar av banvallen, nämligen Gånghester och Dalsjöfors, har alla tillgång till närbelägna elljusspår som ägs och sköts av antingen Borås Stad eller föreningslivet i området. **Att belysa banvallen skulle erbjuda invånarna i dessa orter ytterligare ett säkert stråk att nyttja samt även öka nyttjandet.** Utöver det är även TEK målbild att belysa framtida gång- och cykelväg mellan Gånghester och Dalsjöfors. Sett till de förutsättningarna så finns inget ytterligare behov av upplysta promenadslingsor/motionsspår.

Belysning skulle också ge de som önskar åka rullskidor/inlines på elbelyst asfalt, ytterligare en sträcka, i denna del av kommunen, utöver de tre banor som redan finns på Skidstadion, Hestrastugan och vid Knektås i Tosseryd.

Hänsyn behöver ~~också~~ tas till floran och faunan utmed banvallen. De flesta organismer är inte anpassade till en belyst nattmiljö. Området är ett viktigt spridningsstråk för insekter och vilda bin i och med den artrika floran och närheten till bäcken. En eventuell belysning skulle riskera att allvarligt störa insekterna. Även fladdermössen som trivs speciellt i den skuggade ravinliknande dalgången skulle störas. **Därför behöver det säkerställas bästa möjliga förhållanden för både djur och människor. Det finns lösningar där ljus med längre våglängder, som rött ljus, påverkar fladdermössen mindre än till exempel blått och vitt ljus. Rött ljus kan därför användas längs den delsträcka av banvallen, där fladdermössen håller till.**

2014 lades en motion av Moderaterna och Centerpartiet ”Lys upp banvallen!” (2014/KS0545 317). I motionen föreslogs att Tekniska nämnden i samarbete med Fritids- och folkhälsonämnden skulle utreda möjligheterna att belysa nämnda delar av banvallen. Kommunfullmäktige beslutade att bifalla motionen.

En utredning är redan gjord. Dock behöver den kompletteras för att hänsyn ska tas till djurlivet samt uppräknig p.g.a. kostnadsutveckling.
Fritid- och folkhälsonämnden kommer i arbetet med Budget 2024 föreslå att medel anslås för att belysa banvallen enligt Boråsförslaget.

Beslutsunderlag

1. Boråsförslag: Belyst banvall – en ljus idé som ökar tillgänglighet och skapar trygghet, 2023-01-04

Beslutet expedieras till

1. Catrine Eckerström, catrine.eckerstrom@boras.se

Moderaterna i Fritids- och folkhälsonämnden

Annette Nordström

Marita Bäck

Felix Angwald